

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-12582/2017-ERU
Č. j. 12582-9/2017-ERU

V Ostravě dne 9. května 2018

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a ust. § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-12582/2017-ERU a zahájeném dne 13. prosince 2017 z moci úřední podle ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s účastníkem řízení, společností **Energo Hustopeče s.r.o.**, se sídlem Dukelské náměstí 36/10, 693 01 Hustopeče, IČO: 255 09 144 (dále též jen „účastník řízení“), ve věci podezření ze spáchání 4 přestupků podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění účinném do 28. února 2017 (dále jen „zákon o cenách“), rozhodl

takto:

I. Účastník řízení se uznává vinným ze spáchání 2 přestupků dle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, kterých se dopustil tím, že jako prodávající požadoval cenu za rok 2015, jejíž výše nebyla v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen dle ust. § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách, když v rozporu s ust. bodu (1.1) a (1.2) cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 2/2013 ze dne 1. listopadu 2013, k cenám tepelné energie (dále jen „cenové rozhodnutí č. 2/2013“), v cenové lokalitě:

a) „Hustopeče - Gen. Peřiny A1/4“ v položce „Odpisy“ kalkulace výsledné ceny tepelné energie (účastníkem řízení označeno jako „Vyúčtování ceny tepelné energie dle cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu za rok 2015“) uplatnil u majetku „technologie“ zařazeného k odpisování v roce 2009 neoprávněné odpisy **ve výši 90 272 Kč bez DPH**, když u tohoto majetku uplatnil odpis ve výši 247 269 Kč bez DPH, přestože dle ust. bodu (2.2.3) Přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 2/2013 ve spojení s ust. bodu (2.2.1) Přílohy č. 1 cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 7/2008 ze dne 2. září 2008, k cenám tepelné energie, se zpracovanými změnami provedenými cenovým rozhodnutím č. 12/2008 a cenovým rozhodnutím č. 3/2009 (dále jen „cenové rozhodnutí č. 7/2008“), je oprávněný odpis uvedeného majetku ve výši 156 997 Kč bez DPH,

b) „Hustopeče - Gen. Peřiny A5/12“ v položce „Odpisy“ kalkulace výsledné ceny tepelné energie (účastníkem řízení označeno jako „Vyúčtování ceny tepelné energie dle cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu za rok 2015“) uplatnil

u majetku „technologie“ zařazeného k odpisování v roce 2009 neoprávněné odpisy **ve výši 90 272 Kč bez DPH**, když u tohoto majetku uplatnil odpis ve výši 247 269 Kč bez DPH, přestože dle ust. bodu (2.2.3) Přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 2/2013 ve spojení s ust. bodu (2.2.1) Přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 7/2008 je oprávněný odpis uvedeného majetku ve výši 156 997 Kč bez DPH.

II. Účastník řízení se uznává vinným ze spáchání 2 přestupků dle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, kterých se dopustil tím, že jako prodávající požadoval cenu za rok 2016, jejíž výše nebyla v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen dle ust. § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách, když v rozporu s ust. bodu (1.1) a (1.2) cenového rozhodnutí č. 2/2013 v cenové lokalitě:

a) „Hustopeče - Gen. Peřiny A1/4“ v položce „Odpisy“ kalkulace výsledné ceny tepelné energie (listina účastníkem řízení označená jako „Vyúčtování ceny tepelné energie dle cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu za rok 2016“) uplatnil u majetku „technologie“ a „budovy“ zařazeného k odpisování v roce 2009 a „čerpadla“ zařazeného k odpisování v roce 2014 neoprávněné odpisy **celkem ve výši 18 423 Kč bez DPH**, když u majetku „technologie“ uplatnil odpis ve výši 123 635 Kč bez DPH, u majetku „budovy“ uplatnil odpis ve výši 6 431 Kč bez DPH, přestože dle ust. bodu (2.2.3) Přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 2/2013 se zapracovanými změnami provedenými cenovým rozhodnutím Energetického regulačního úřadu č. 4/2015 ze dne 6. listopadu 2015, kterým se mění cenové rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 2/2013 ze dne 1. listopadu 2013 k cenám tepelné energie (dále jen „cenové rozhodnutí č. 4/2015“), ve spojení s ust. bodu (2.2.1) Přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 7/2008, je oprávněný odpis uvedeného majetku „technologie“ ve výši 104 665 Kč bez DPH, u majetku „budovy“ ve výši 8 574 Kč bez DPH a dále když u majetku „čerpadla“ uplatnil odpis ve výši 4 788 Kč bez DPH, přestože dle ust. bodu (2.2.1) Přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 2/2013 se zapracovanými změnami provedenými cenovým rozhodnutím č. 4/2015 je oprávněný odpis uvedeného majetku „čerpadla“ ve výši 3 192 Kč bez DPH,

b) „Hustopeče - Gen. Peřiny A5/12“ v položce „Odpisy“ kalkulace výsledné ceny tepelné energie (listina účastníkem řízení označená jako „Vyúčtování ceny tepelné energie dle cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu za rok 2016“) uplatnil u majetku „technologie“ zařazeného k odpisování v roce 2009 neoprávněné odpisy **ve výši 90 272 Kč bez DPH**, když u tohoto majetku uplatnil odpis ve výši 247 269 Kč bez DPH, přestože dle ust. bodu (2.2.3) Přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 2/2013 se zapracovanými změnami provedenými cenovým rozhodnutím č. 4/2015 ve spojení s ust. bodu (2.2.1) Přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 7/2008 je oprávněný odpis uvedeného majetku „technologie“ ve výši 156 997 Kč bez DPH.

III. Dle ust. § 16 odst. 4 písm. c) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, se účastníku řízení za spáchání 4 přestupků podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách ukládá **úhrnná pokuta ve výši 30 000 Kč** (slovy: třicet tisíc korun českých), která je splatná dle ust. § 46 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 02818.

IV. Dle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 02818.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 13. prosince 2017 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) ve smyslu ust. § 46 správního řádu doručením oznámení o zahájení správního řízení ze dne 7. prosince 2017, č. j. 12582-3/2017-ERU, správní řízení z moci úřední s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání 4 přestupků podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly sp. zn. 06122/2017-ERU zahájené dne 31. května 2017 podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), v tehdy účinném znění.

II. Kontrolní zjištění

Kontrola byla zahájena dne 31. května 2017 na základě doručení oznámení o zahájení kontroly č. j. 06122-1/2017-ERU ze dne 30. května 2017.

V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 správního řádu, na základě kterých vyhotovil dne 11. srpna 2017 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 06122-8/2017-ERU.

V závěru protokolu bylo zejména uvedeno, že účastník řízení při vyúčtování výsledné ceny tepelné energie porušil cenové předpisy tím, že kalkuloval, sjednal a vyúčtoval výsledné ceny tepelné energie v roce 2015 a v roce 2016 v cenových lokalitách „Hustopeče - Gen. Peřiny A1/4“ a „Hustopeče - Gen. Peřiny A5/12“, jejichž výše nebyla v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle ust. § 6 odst. 1 zákona o cenách, resp. cenového rozhodnutí č. 2/2013 a cenového rozhodnutí č. 2/2013 se zapracovanými změnami provedenými cenovým rozhodnutím č. 4/2015.

Účastník řízení měl v roce 2015 porušit ust. bodu (1.1) a (1.2) cenového rozhodnutí č. 2/2013 tím, že v kalkulaci výsledné ceny tepelné energie za rok 2015:

- v cenové lokalitě „Hustopeče - Gen. Peřiny A1/4“ uplatnil ekonomicky neoprávněné náklady v položce „Odpisy“, a to odpisy majetku ve výši 90 272 Kč bez DPH, z důvodu stanovení kratší doby odpisování majetku „technologie“ v délce 10 let, přičemž obvyklá doba živostnosti tohoto majetku je 15 let,

- v cenové lokalitě „Hustopeče - Gen. Peřiny A5/12“ uplatnil ekonomicky neoprávněné náklady v položce „Odpisy“, a to odpisy majetku ve výši 90 272 Kč bez DPH, z důvodu stanovení kratší doby odpisování majetku „technologie“ v délce 10 let, přičemž obvyklá doba živostnosti tohoto majetku je 15 let.

Dále měl účastník řízení v roce 2016 porušit ust. bodu (1.1) a (1.2) cenového rozhodnutí č. 2/2013 se zapracovanými změnami provedenými cenovým rozhodnutím č. 4/2015 tím, že v kalkulaci výsledné ceny tepelné energie za rok 2016:

- v cenové lokalitě „Hustopeče - Gen. Peřiny A1/4“ uplatnil ekonomicky neoprávněné náklady v položce „Odpisy“, a to odpisy majetku ve výši 18 423 Kč bez DPH, z důvodu stanovení kratší doby odpisování majetku „technologie“ v délce 10 let, přičemž obvyklá doba živostnosti tohoto majetku je 15 let,
- v cenové lokalitě „Hustopeče - Gen. Peřiny A5/12“ uplatnil ekonomicky neoprávněné náklady v položce „Odpisy“, a to odpisy majetku ve výši 90 272 Kč bez DPH, z důvodu stanovení kratší doby odpisování majetku „technologie“ v délce 10 let, přičemž obvyklá doba živostnosti tohoto majetku je 15 let.

S výše uvedeným protokolem a výsledky provedené kontroly byl účastník řízení prokazatelně seznámen dne 15. srpna 2017 prostřednictvím datové schránky.

Dne 29. srpna 2017 byly Úřadu doručeny námitky účastníka řízení ze dne 28. srpna 2017 proti kontrolním zjištěním uvedeným v protokole o kontrole (ve spise zařazeno pod č. j. 06122-10/2017-ERU), v rámci kterých účastník řízení zejména namítal, že

- s ohledem na zařazení majetku do užívání před nabytím účinnosti cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 1/2010 ze dne 11. října 2010, k cenám tepelné energie (dále jen cenové rozhodnutí č. 1/2010), řídí se režim uplatněných odpisů předpisy předcházejícími. Účastník řízení sdělil, že pro stanovení odpisového plánu stanovil odpisové sazby tak, jak jsou uvedeny v § 31 odst. 1 písm. a) zákona o daních z příjmů v platném znění, které dle získaných zkušeností vyhovují zmíněnému požadavku na stanovení spravedlivé výše odpisů jednotlivých druhů majetku. Účastník řízení tento způsob odpisování uplatňuje již od roku 1998. Odpisový plán byl průběžně aktualizován tak, aby používané odpisové sazby odpovídaly hodnotám dle § 31 odst. 1 písm. a) zákona o daních z příjmů v platném znění,
- v cenovém rozhodnutí pro rok 2011 je mimo jiné v ust. bodu (2.2.4) uvedeno: „U majetku, který byl již dodavatelem k 31. prosinci 2010 odpisován, dodavatel uplatňuje do ceny tepelné energie povolené odpisy v souladu s cenovými předpisy účinnými od nabytí účinnosti tohoto cenového rozhodnutí až do úplného odepsání tohoto majetku“. Vzhledem k tomu, že v cenovém rozhodnutí pro rok 2011 byl u položky „Odpisy“ uveden odkaz nejen na zákon o účetnictví, ale také na zákon o daních z příjmů, se účastník řízení rozhodl pro oblast odpisových plánů využít právě tuto normu, která uvádí konkrétní sazby odpisování pro jednotlivé druhy majetku.

Dne 15. září 2017 byly námitky účastníka řízení Úřadem vyřízeny, a to přípisem označeným jako vyřízení námitek proti protokolu o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 06122-11/2017-ERU, kterým byly námitky účastníka řízení v celém rozsahu zamítnuty.

III. Průběh správního řízení

Na základě skutečností zjištěných při provedené kontrole zahájil Úřad po vyhodnocení všech uvedených skutečností podle ust. § 78 zákona o odpovědnosti za škodu ve spojení s ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední.

Dne 5. prosince 2017 převzal správní orgán do správního spisu kontrolní spis sp. zn. 06122/2017-ERU, o čemž vyhotovil záznam o vložení do spisu č. j. 12582-2/2017-ERU.

Dne 7. prosince 2017 zaslal správní orgán účastníkovi řízení oznámení o zahájení správního řízení č. j. 12582-3/2017-ERU, které bylo účastníkovi řízení doručeno 13. prosince 2017, a ve kterém byl účastník řízení poučen o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu a možnosti požádat o nařízení ústního jednání dle ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Dne 4. ledna 2018 zaslal správní orgán účastníkovi řízení vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit aktuální majetkové poměry, č. j. 12582-4/2017-ERU, které mu bylo doručeno 4. ledna 2018. V něm správní orgán informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, než bude rozhodnutí ve věci vydáno, a současně jej informoval o tom, co tvoří podklady rozhodnutí.

Dne 15. ledna 2018 pak bylo Úřadu doručeno vyjádření účastníka řízení, v němž zejména uvedl, že stále trvá na svém stanovisku ze dne 28. srpna 2017, podaném jako námítka proti kontrolním zjištěním uvedeným v protokole o kontrole. Účastník řízení nadto sdělil Úřadu, že znalecký posudek mimo jiné uvádí: „Na základě výše uvedených skutečností doporučuji ponechat záležitost odepisování hmotného majetku v původním stavu, a to z toho důvodu, že plynová kotelna – str. 26/840 již není v majetku fy ENERGO Hustopeče a finančně jsou veškeré záležitosti vyřízeny a ukončeny“. Dále je třeba vzít v úvahu i skutečnost, že v případě, kdy by byl majetek odepsán a i nadále funkční, bude v období, kdy již nebudou uplatňovány odpisy tohoto majetku, cena energie pro konečného spotřebitele adekvátně nižší. Konečným spotřebitelům tedy v dlouhodobém časovém horizontu nevzniká žádná finanční újma. V případě odprodeje plynové kotelny byly při stanovení prodejní ceny zohledněny již uplatněné odpisy a konečná cena tedy byla stanovena na základě aktuální zůstatkové ceny zařízení. Nedošlo k žádné majetkové újmě pro konečného spotřebitele a rovněž nedošlo k neoprávněnému majetkovému prospěchu účastníka řízení.

Vzhledem k tomu, že účastník řízení ve svém podání odkázal na znalecký posudek ze dne 8. září 2016, č. j. 08360-27/2014-ERU, jež je součástí spisu sp. zn. 08360/2014-ERU, vložil správní orgán tento dokument do spisu záznamem o vložení do spisu ze dne 29. ledna 2018, č. j. 12582-6/2017-ERU.

Dne 29. ledna 2018 zaslal správní orgán účastníkovi řízení vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit aktuální majetkové poměry č. j. 12582-7/2017-ERU, které mu bylo doručeno 30. ledna 2018. V něm správní orgán informoval účastníka řízení o tom, co všechno je podkladem rozhodnutí a také jej informoval v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, než bude rozhodnutí ve věci vydáno.

Dne 8. února 2018 bylo Úřadu doručeno vyjádření účastníka řízení ze dne 7. února 2018 označené jako „Věc: Vyjádření a doložení majetkových poměrů“, ve kterém sdělil, že nadále trvá na podaném rozkladu ve věci rozhodnutí ze dne 2. prosince 2016 a na vyjádření ze dne 14. června 2017, které podal na Krajský soud v Brně. Dále účastník řízení doložil své aktuální majetkové poměry, totožné jako v podání doručené Úřadu dne 15. ledna 2018, č. j. 12582-5/2017-ERU.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy, která je zakotvena v ust. § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, jež měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

IV. Popis skutkového stavu věci

Účastník řízení v roce 2015 a 2016 podnikal na území města Hustopeče na základě udělené licence na výrobu tepelné energie č. 310101369 a licence na rozvod tepelné energie č. 320101591. Dále účastník řízení podnikal na základě uděleného koncesovaného živnostenského oprávnění na „Výrobu tepelné energie a rozvod tepelné energie, nepodléhající licenci realizovaná ze zdrojů tepelné energie s instalovaným výkonem jednoho zdroje nad 50kW“.

IV. A. Technický popis tepelných zařízení

IV. A. 1. Gen. Peřiny A1/4

Účastník řízení provozoval v této cenové lokalitě domovní plynovou kotelnu, která byla umístěna v bytovém domě Gen. Peřiny 1292/4, odkud byla dodávána tepelná energie rozvodem do bytových stanic umístěných v bytových domech Gen. Peřiny 1292/4 – blok A1, Gen. Peřiny 1293/2 – blok B2, Gen. Peřiny 1294/8 – blok C3 a Gen. Peřiny 1295/6 – blok D4.

IV. A. 2. Gen. Peřiny A5/12

Účastník řízení provozoval v této cenové lokalitě domovní plynovou kotelnu, která je umístěna v bytovém domě Gen. Peřiny 1296/12, odkud je dodávána tepelná energie rozvodem do bytových stanic umístěných v bytových domech Gen. Peřiny 1296/12 – blok A5, Gen. Peřiny 1297/10 – blok B6, Gen. Peřiny 1298/16 – blok C7 a Gen. Peřiny 1299/14 – blok D8.

IV. B. Odpisy

Účastník řízení v rámci provedené kontroly doložil interní předpis vztahující se k odpisování a postupu při odpisování majetku zahrnutého do užívání v roce 2009, s názvem „*Interní směrnice společnosti Energo Hustopeče s.r.o. č. IS 01/2009*“ s platností od 1. ledna 2009. V ní se uvádí: „*Účetní jednotka odepisuje dlouhodobý nehmotný majetek, ke kterému má vlastnické právo nebo právo hospodaření (§28 zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví). Odepisování lze zahájit po uvedení pořizované věci do stavu způsobilého obvyklému užívání, kterým se rozumí dokončení věci a splnění technických funkcí a povinností stanovených zvláštními právními předpisy pro užívání. Obdobně to platí pro technické*

zhodnocení. Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek se odepisuje na základě odpisového plánu prostřednictvím účetních odpisů. Zůstatková cena se zjišťuje pomocí opravěk k dlouhodobému nehmotnému a hmotnému majetku vytvářených v souladu s účetními odpisy“. Dále je v této směrnici uvedeno, že „Účetní jednotka stanovuje dobu odepisování a účetní odpisy majetku pro jednotlivé skupiny majetku v souladu s dobami odepisování a sazbami pro jednotlivé roky odepisování dle zákona o daních z příjmu č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů“.

IV. B. 1. Odpisy 2015 „Gen. Peřiny A1/4“

V kalkulaci výsledné ceny tepelné energie za rok 2015 (listina účastníkem řízení označená jako Vyúčtování ceny tepelné energie dle cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu za rok 2015, ve spise založená jako součást podkladů pod č. j. 06122-3/2017-ERU, dále jen „kalkulace výsledné ceny tepelné energie za rok 2015“) pro cenovou lokalitu „Gen. Peřiny A1/4“ uplatnil účastník řízení odpisy pod názvem „technologie“ ve výši 247 269 Kč. Účastník řízení uplatnil v roce 2009, kdy zařadil majetek do užívání, daňové odpisy rovnoměrné a v prvním roce stanovil u majetku „technologie“ roční odpis ve výši 129 522 Kč, v dalších letech roční odpis ve výši 247 269 Kč. Pořízená technologie byla účastníkem řízení zařazena do odpisové skupiny 3, s životností na dobu 10 let. Majetek pod názvem „budova“ byl zahrnut do užívání v roce 2009 s životností 30 let, s ročním odpisem ve výši 12 861 Kč. Majetek s názvem „Čerpadlo Grundfos- magna“ byl zahrnut do užívání v roce 2014 s životností na dobu 7 let, s ročním odpisem ve výši 4 788 Kč.

IV. B. 2. Odpisy 2015 „Gen. Peřiny A5/12“

V kalkulaci výsledné ceny tepelné energie za rok 2015 pro cenovou lokalitu „Gen. Peřiny A5/12“ účastník řízení uplatnil odpisy pod názvem „budova“ ve výši 12 858 Kč a pod názvem „technologie“ ve výši 247 269 Kč. Majetek „budova“ byl zahrnut do užívání v roce 2009 s životností na dobu 30 let. Účastník řízení uplatnil v roce 2009, kdy zařadil majetek „technologie“ do užívání, daňové odpisy rovnoměrné a v prvním roce stanovil u tohoto majetku roční odpis ve výši 129 522 Kč, v dalších letech roční odpis ve výši 247 269 Kč. Pořízená technologie byla účastníkem řízení zařazena do odpisové skupiny 3, s životností na dobu 10 let.

IV. B. 3. Odpisy 2016 „Gen. Peřiny A1/4“

Účastník řízení uplatnil v roce 2009, kdy zařadil majetek „technologie“ do užívání, daňové odpisy rovnoměrné a v prvním roce stanovil u tohoto majetku roční odpis ve výši 129 522 Kč, v dalších letech roční odpis ve výši 247 269 Kč. Pořízená „technologie“ byla účastníkem řízení zařazena do odpisové skupiny 3, s životností na dobu 10 let. Majetek s názvem „čerpadla“ byl zahrnut do užívání v roce 2014 s životností na dobu 7 let, s ročním odpisem ve výši 4 788 Kč. Majetek pod názvem „budova“ byl zahrnut do užívání v roce 2009 s životností 30 let, s ročním odpisem ve výši 12 861 Kč. Z „protokolů o vyřazení hmotného majetku“ pod inventárním číslem 26/840 a 38/840 ze dne 18. prosince 2016, je tento majetek veden jako prodaný ode dne 22. srpna 2016. S ohledem na prodej tohoto majetku v kalkulaci výsledné ceny tepelné energie za rok 2016 (listina účastníkem řízení označená jako Vyúčtování ceny tepelné energie dle cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu za rok 2016, ve spise založená jako součást podkladů pod č. j. 06122-3/2017-ERU, dále jen „kalkulace výsledné ceny tepelné energie za rok 2016“) pro cenovou lokalitu „Gen. Peřiny A1/4“ uplatnil účastník řízení odpisy za majetek „technologie“ (pořízený v roce 2009) ve výši

123 635 Kč, tj. za období 6 měsíců, za majetek „budovy“ (pořízený v roce 2009) ve výši 6 431 Kč a za majetek „čerpadla“ (pořízený v roce 2014) ve výši 4 788 Kč, tj. za období 12 měsíců.

IV. B. 4. Odpisy 2016 „Gen. Peřiny A5/12“

V kalkulaci výsledné ceny tepelné energie za rok 2016 pro cenovou lokalitu „Gen. Peřiny A5/12“ účastník řízení uplatnil odpisy pod názvem „technologie“ ve výši 247 269 Kč. Účastník řízení uplatnil v roce 2009, kdy zařadil majetek do užívání, daňové odpisy rovnoměrné a v prvním roce stanovil u majetku „technologie“ roční odpis ve výši 129 522 Kč, v dalších letech roční odpis ve výši 247 269 Kč. Pořízená „technologie“ byla účastníkem řízení zařazena do odpisové skupiny 3, s životností na dobu 10 let. Majetek pod názvem „budova“ byl zahrnut do užívání v roce 2009 s životností 30 let, s ročním odpisem ve výši 12 861 Kč.

V. Právní hodnocení

Dle ust. článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Dle ust. § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. před 1. červencem 2017. Podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Jak právní úprava odpovědnosti za jiný správní delikt právnické osoby dle zákona o cenách, tj. ve znění účinném před 1. červencem 2017, tak i právní úprava odpovědnosti za přestupek právnické osoby dle zákona o odpovědnosti za přestupky, je založena na tzv. objektivní odpovědnosti, tj. odpovědnost právnické osoby je posuzována v obou právních úpravách bez ohledu na zavinění. V tomto směru lze tedy konstatovat, že právní úprava dle zákona o odpovědnosti za přestupky není pro pachatele příznivější.

Ust. § 17 odst. 1 zákona o cenách obdobně jako ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky rovněž dále uvádí, že právnická osoba za správní delikt, resp. přestupek, neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které by bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila. Dle ust. § 21 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se pak právnická osoba nemůže odpovědnosti za přestupek zprostit, jestliže z její strany nebyla vykonávána povinná nebo potřebná kontrola nad fyzickou osobou, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, nebo nebyla učiněna nezbytná opatření k zamezení nebo odvrácení přestupku.

Správní orgán tudíž dospěl k závěru, že pro posouzení obecné odpovědnosti účastníka řízení za spáchání přestupků se použije právní úprava účinná v době spáchání přestupků, tj. právní úprava dle zákona o cenách, příp. správního řádu, neboť právní úprava obecné odpovědnosti právnické osoby za přestupek dle zákona o odpovědnosti za přestupky je ve svém důsledku pro pachatele totožná, ne-li méně příznivá s přihlédnutím k nemožnosti vyvinění dle ust. § 21 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Správní orgán dále přistoupil k vyhodnocení příznivosti znění speciálního zákona upravujícího odpovědnost za přestupky účastníka řízení, kdy konstatuje, že zákon o cenách byl po spáchání vytýkaného jednání účastníka řízení [tj. po 24. únoru 2016, kdy byla vystavena vyúčtování výsledné ceny tepelné energie za rok 2015, a účastník řízení tedy mohl znát a požadovat výslednou cenu tepelné energie za ukončený kalendářní rok 2015, a dále po 27. únoru 2017, kdy byla vystavena vyúčtování ceny tepelné energie za rok 2016, a účastník řízení tedy mohl znát a požadovat výslednou cenu tepelné energie za ukončený kalendářní rok 2016, když dle ust. bodu (2.5) cenového rozhodnutí č. 2/2013 i cenového rozhodnutí č. 2/2013 se zapracovanými změnami provedenými cenovým rozhodnutím č. 4/2015 výsledná cena tepelné energie vychází z výsledné kalkulace, která obsahuje skutečně uplatněné ekonomicky oprávněné náklady a odpovídá výnosům za tepelnou energii a skutečnému množství tepelné energie za ukončený kalendářní rok] novelizován několikrát, a to naposledy zákonem č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích, kdy tato novela nabyla účinnosti dnem 1. července 2017 (dále souhrnně jen „novelizovaný zákon o cenách“).

Jak zákon o cenách [v ust. § 16 odst. 1 písm. d)], tak i novelizovaný zákon o cenách vždy trestal a trestá [taktéž v ust. § 16 odst. 1 písm. d)] sjednání nebo požadování ceny, jejíž výše nebo kalkulace není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle ust. § 6 odst. 1 téhož zákona. Zákonná sazba za uvedený správní delikt (přestupek), tj. výše pokuty, zůstala také nezměněna. K samotné skutkové podstatě vytýkaných přestupků správní orgán uvádí, že dle zákona o cenách i dle novelizovaného zákona o cenách vždy platilo a platí, že sjednání nebo požadování ceny, jejíž výše nebo kalkulace není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen dle ust. § 6 odst. 1 téhož zákona, je přestupkem. Taktéž ust. § 6 zákona o cenách nedoznalo změny.

Z uvedeného tedy vyplývá, že právní úprava novelizovaného zákona o cenách není pro účastníka řízení (tedy pachatele) příznivější, neboť je totožná s právní úpravou účinnou v době spáchání činu. Správní orgán proto s ohledem na výše uvedené a ust. čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod posoudil jednání účastníka řízení podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno (tj. zákona o cenách ve znění účinném do 28. února 2017).

Dle ust. § 112 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. od 1. července 2017, na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přestupky a jiné správní delikty použijí ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, je-li to pro pachatele výhodnější.

Dle ust. § 16 odst. 4 písm. b) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, se za přestupek dle ust. § 16 odst. 1 písm. d) uloží pokuta ve výši jedno až pětinasobku nepřiměřeného majetkového prospěchu, jde-li vyčíslit, zjištěného za kontrolované období, nejvýše za dobu posledních 3 let, nebo do 1 000 000 Kč, je-li výše nepřiměřeného majetkového prospěchu nižší než 1 000 000 Kč.

Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů tedy za přestupek dle ust. § 16 odst. 4 písm. b) neumožňuje pachateli uložit jinou sankci než pokutu, a to bez možnosti např. mimořádného snížení výměry pokuty či dokonce upuštění, resp. podmíněného upuštění, od uložení správního trestu jak upravuje zákon o odpovědnosti za přestupky v ust. § 42 až § 44. Správní orgán má tedy za to, byť i pouze s ohledem na uvedená ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky, že právní úprava týkající

se určení druhu a výměry sankce je dle zákona o odpovědnosti za přestupky pro účastníka řízení příznivější než právní úprava dle zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů a tudíž při určení druhu a výměry sankce za spáchání přestupků postupoval dle části druhé hlavy VII zákona o odpovědnosti za přestupky, jak i vyplývá z části „VI. Uložení správního trestu“ odůvodnění tohoto rozhodnutí.

V. I. Obecný právní rámec

Přestupku ve smyslu ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách se právnická nebo podnikající fyzická osoba jako prodávající dopustí tím, že sjedná nebo požaduje cenu, jejíž výše nebo kalkulace není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle ust. § 6 odst. 1 téhož zákona.

Z ust. § 6 odst. 1 zákona o cenách vyplývá, že věcné usměrňování cen spočívá ve stanovení podmínek cenovými orgány pro sjednání cen. Těmito podmínkami se rozumí vymezení maximálního rozsahu možného zvýšení ceny zboží ve vymezeném období, nebo maximálního podílu, v němž je možné promítnout do ceny zvýšení cen určených vstupů ve vymezeném období, nebo závazného postupu při tvorbě ceny nebo při kalkulaci ceny, včetně zahrnování přiměřeného zisku do ceny.

K provedení ust. § 6 zákona o cenách v energetických odvětvích vydává Úřad cenová rozhodnutí. V případě, kdy správní orgán posuzoval dodržování cenových předpisů u účastníka řízení za rok 2015, bylo účinné cenové rozhodnutí Úřadu č. 2/2013 ze dne 1. listopadu 2013, k cenám tepelné energie (tj. cenové rozhodnutí č. 2/2013). V případě, kdy správní orgán posuzoval dodržování cenových předpisů u účastníka řízení za rok 2016, pak bylo účinné cenové rozhodnutí č. 2/2013 se zapracovanými změnami provedenými cenovým rozhodnutím č. 4/2015. Z výše uvedených znění cenového rozhodnutí mimo jiné vyplývá, že výsledná cena tepelné energie vychází z výsledné kalkulace, která obsahuje skutečné ekonomicky oprávněné náklady a odpovídá výnosům za tepelnou energii a skutečnému množství tepelné energie za ukončený kalendářní rok.

Zákon o cenách v ust. § 2 odst. 7 stanovuje, že za ekonomicky oprávněné náklady se považují náklady pořízení odpovídajícího množství přímého materiálu, mzdové a ostatní osobní náklady, technologicky nezbytné ostatní přímé a nepřímé náklady a náklady oběhu. Dále tento zákon v témže ustanovení stanovuje, že při posuzování ekonomicky oprávněných nákladů se vychází z dlouhodobě obvyklé úrovně těchto nákladů v obdobných ekonomických činnostech s přihlédnutím k zvláštnostem daného zboží. Zvláštnosti daného zboží přitom reflektuje právě výše zmíněné cenové rozhodnutí.

Dle ust. bodu (1.1) cenového rozhodnutí 2/2013 i cenového rozhodnutí č. 2/2013 se zapracovanými změnami provedenými cenovým rozhodnutím č. 4/2015 se ceny tepelné energie regulují způsobem věcného usměrňování cen, přičemž do ceny tepelné energie lze v kalendářním roce promítnout pouze ekonomicky oprávněné náklady, přiměřený zisk a daň z přidané hodnoty podle jiného právního předpisu (zákona o dani z přidané hodnoty).

Z ust. bodu (1.2) cenového rozhodnutí č. 2/2013 a ust. bodu (1.3) cenového rozhodnutí č. 2/2013 se zapracovanými změnami provedenými cenovým rozhodnutím č. 4/2015 vyplývá, že ekonomicky oprávněnými náklady v ceně tepelné energie jsou ekonomicky oprávněné náklady nezbytné pro výrobu anebo rozvod tepelné energie v kalendářním roce, které vycházejí z účetnictví dodavatele tvořeného v souladu s Českými účetními standardy

podle jiného právního předpisu, jímž je zákon o účetnictví. Zároveň jsou v Příloze č. 1 cenového rozhodnutí citovaných cenových rozhodnutí uvedeny některé ekonomicky oprávněné náklady v ceně tepelné energie včetně stanovení podmínek pro určení jejich výše.

Správní orgán poznamenává, že právní předpisy týkající se cenové regulace jsou do značné míry z hlediska svého účelu autonomní na předpisech předmětem právní úpravy obdobných, neboť jejich smyslem je veřejnoprávně regulovat část jinak soukromoprávního vztahu mezi prodávajícím a kupujícím za účelem ochrany slabších smluvních stran v rámci tržního prostředí s omezenou mírou konkurence, jehož typickým příkladem je centrální zásobování tepelnou energií. Skutečnost, že je nějaký náklad nákladem daňově uznatelným, tak samo o sobě nemusí znamenat ekonomickou oprávněnost nákladu v kalkulaci ceny.

V. II. Právní posouzení skutků

Správní orgán v rámci správního řízení zjistil a prokázal, že účastník řízení je právnickou osobou a zároveň byl v roce 2015 a 2016 výrobcem a dodavatelem tepelné energie v cenových lokalitách „Gen. Peřiny A1/4“, „Gen. Peřiny A5/12“ (dále společně též jen „dotčené cenové lokality“), přičemž povaha jeho činnosti spočívala právě ve výrobě a dodávce (tedy prodeji) tepelné energie. Z uvedeného tedy vyplývá, že vůči svým odběratelům vystupoval účastník řízení jako prodávající.

Odpisy

Odpisováním se vyjadřuje nejen fyzické opotřebení majetku, ale i opotřebení morální, způsobené vědeckotechnickým pokrokem. Účetním odpisováním se snižuje hodnota dlouhodobého majetku přenášením do nákladů účetní jednotky. Každoročně tak vstupuje do nákladů část hodnoty dlouhodobého majetku odpovídající stupni jeho fyzického a morálního opotřebení. Posláním účetních odpisů je tedy co nejvěrněji zobrazovat skutečné fyzické a morální opotřebení dlouhodobého majetku v průběhu jeho využívání, neboť jen tak lze zajistit, aby zůstatková hodnota tohoto majetku uvedená v účetní závěrce se co nejvíce blížila jeho skutečné ekonomické hodnotě a aby výsledek hospodaření dostatečně přesně vyjadřoval i úbytek hodnoty dlouhodobého majetku.

Odpisováním se zabezpečuje tvorba peněžních zdrojů na prostou reprodukci dlouhodobého majetku. Prioritou účetního odpisování je vytvoření odpisového plánu, ve kterém je nutné si stanovit především metodu odpisování, tj. postup, jakým bude majetek odpisován, a podle dané metody určit i dobu odpisování. Z tohoto hlediska by měla být doba odpisování stanovena tak, aby co nejvěrněji odpovídala skutečné době použitelnosti majetku, tedy jeho opotřebení. Tuto dobu si stanovuje účetní jednotka sama. Je ovšem nanejvýš důležité, aby tato doba odpovídala právním předpisům a skutečnému stavu, neboť základním bodem účetnictví je, že musí poskytovat co nejvěrnější obraz o skutečné majetkové situaci podniku. Účetním odpisováním se přitom snižuje hodnota dlouhodobého majetku přenášením do nákladů účetní jednotky.

Odpisy týkající se zařízení pro výrobu a rozvod tepelné energie bezesporu jsou oprávněným ekonomickým nákladem, nicméně z pohledu jejich ekonomické oprávněnosti je nutné zkoumat také metodu jejich tvorby a jejich oprávněnou výši. Z tohoto pohledu proto správní orgán neposuzoval oprávněnost odepisování daného majetku, ale pouze výši, v jaké se odpisy promítly do cen tepelné energie, k čemuž je nutné podotknout, že doba samotného odpisování majetku použitá účastníkem řízení se může lišit, avšak do ceny tepelné energie lze

zahrnout pouze takovou část, která odpovídá dikci cenového rozhodnutí, resp. navazujícím právním předpisům.

V rámci správního řízení Úřad posuzoval uplatnění odpisů majetku ve výsledných cenách tepelné energie za roky 2015 a 2016 v cenových lokalitách „Gen. Peřiny A1/4“, „Gen. Peřiny A5/12“.

1. Odpisy u majetku „technologie“

Z „Protokolů o zařazení HM majetku do užívání“, ze dne 27. března 2009 vyplývá, že se jedná o technologie sloužící pro dodávku tepelné energie pro vytápění a ohřev TUV. Zdrojem tepla jsou 3 ks plynových kondenzačních kotlů Vaillant o výkonu 66 kWh včetně příslušenství. Topná voda v primárním kotlovém okruhu je vedena do akumulární nádrže 1000 litrů. Z nádrže je potrubí topné vody vedeno pro jednotlivé domy a jednotlivé byty, kde jsou umístěny stanice MEIBES. Pro zajištění oběhu vody pro použita čerpadla Grundfos. Pro měření a regulaci je použit řídicí systém firmy Honeywell.

Co se týče posouzení odpisů majetku již odpisovaného účastníkem řízení, tj. pořízeného v roce 2009, je pro posouzení odpisů jak v roce 2015 tak i v roce 2016 nutné postupovat dle ust. bodu (2.2.3) Přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 2/2013 které stanoví, že u majetku, který byl již dodavatelem k 31. prosinci 2010 odpisován, dodavatel uplatňuje do ceny tepelné energie povolené odpisy v souladu s cenovými předpisy účinnými do nabytí účinnosti tohoto cenového rozhodnutí až do úplného odepsání tohoto majetku.

S ohledem na výše uvedené se tedy správní orgán nejprve musel zabývat otázkou, jaké cenové rozhodnutí Úřadu bylo v kontrolovaném roce pro majetek odpisovaný od roku 2009 použitelné.

Do nabytí účinnosti cenového rozhodnutí č. 1/2010 bylo účinné cenové rozhodnutí č. 7/2008. Dle ust. bodu (2.2.1) Přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 7/2008 jsou povolenými odpisy v ceně tepelné energie účetní odpisy provozovaného majetku pro výrobu a rozvod tepelné energie podle zákona o účetnictví, přičemž doba odpisování odpovídá dlouhodobě obvyklé použitelnosti daného majetku, v odůvodněných případech minimálně však době odpisování podle zákona o daních z příjmů. Tj. uplatňované účetní odpisy v ceně tepelné energie musí odpovídat tomu, že doba odpisování odpovídá dlouhodobě obvyklé použitelnosti daného majetku, což zároveň plně odpovídá ust. § 26 odst. 3 zákona o účetnictví. Jinak řečeno takové účetní odpisy, které jsou ekonomicky oprávněnými náklady v ceně tepelné energie, nemohou být účetními odpisy toliko formálně a na základě toho, že je účetní jednotka takto účtuje, ale musí být reálným obrazem předmětu účetnictví, v daném případě použitelnosti daného majetku (k tomu viz ust. § 7 odst. 1 zákona o účetnictví).

Účastník řízení tak mohl v ceně tepelné energie uplatňovat účetní odpisy podle zákona o účetnictví. Zákon o účetnictví přímo nestanoví dobu odpisování, nicméně podle ust. § 28 odst. 1 uvedeného zákona účetní jednotky, které mají vlastnické nebo jiné právo k majetku, anebo které hospodaří s majetkem státu nebo s majetkem územních samosprávných celků, není-li dále stanoveno jinak, o něm účtují a odpisují v souladu s účetními metodami. Podle ust. § 26 odst. 3 zákona o účetnictví vyjadřují odpisy majetku trvalé snížení jeho hodnoty. Podle ust. § 28 odst. 6 zákona o účetnictví pak účetní jednotky uvedené v odstavci 1 jsou povinny sestavovat odpisový plán, na jehož podkladě provádějí odpisování majetku v průběhu jeho používání. Uvedený majetek se odpisuje jen do výše jeho ocenění v účetnictví.

Cenové rozhodnutí č. 7/2008 pak neobsahuje odkazovací ustanovení ve znění ust. bodu (2.2.4) Přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 1/2010, z čehož správní orgán dovozuje, že v roce 2015 se u majetku zařazeného v letech 2009 měl, co se týče odpisů, účastník řízení řídit právě ust. bodu (2.2) Přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 7/2008 (a to až do úplného odepsání daného majetku).

Podle ust. bodu (1.1) cenového rozhodnutí č. 7/2008 se cenou tepelné energie, kterou se rozumí energie tepla nebo chladu, regulují způsobem věcného usměrňování cen. Do ceny tepelné energie lze v kalendářním roce promítnout pouze ekonomicky oprávněné náklady, přiměřený zisk a daň z přidané hodnoty podle zvláštního právního předpisu. Veškeré dodavatelem uplatňované ekonomicky oprávněné náklady, které souvisejí s výrobou anebo rozvodem tepelné energie, se zahrnují do ceny tepelné energie.

Podle ust. bodu (1.2) cenového rozhodnutí č. 7/2008 se za ekonomicky oprávněné náklady v ceně tepelné energie považují ekonomicky oprávněné náklady nezbytně související s výrobou anebo rozvodem tepelné energie v kalendářním roce, které vycházejí z účetnictví dodavatele tvořeného v souladu s Českými účetními standardy podle zvláštního právního předpisu, kterým je zákon o účetnictví. Některé ekonomicky oprávněné náklady v ceně tepelné energie včetně stanovení podmínek pro určení jejich výše jsou uvedeny v Příloze č. 1 cenového rozhodnutí č. 7/2008.

Právní úprava v cenovém rozhodnutí č. 7/2008, z níž je nutno při posuzování majetku odpisovaného od roku 2009 vycházet, se liší od cenového rozhodnutí č. 2/2013 především v tom, že nestanoví výši tzv. regulačních odpisů, tj. maximální výši účetních odpisů majetku, kterou lze oprávněně zahrnout do ceny tepelné energie. Výši účetních odpisů, které lze jako náklady promítnout do ceny tepelné energie, stanovilo cenové rozhodnutí č. 7/2008 pouze obecně jako odpisy podle zákona o účetnictví. Zákon o účetnictví nicméně nestanoví délku odpisování hmotného majetku, tudíž na základě něho nelze odpovídající výši účetních odpisů přesně určit.

Byť cenové rozhodnutí č. 7/2008 nestanoví výši tzv. regulačních odpisů, tj. maximální výše účetních odpisů majetku, kterou lze oprávněně zahrnout do ceny tepelné energie, jak bylo uvedeno již výše, neznamená to, že by dodavatel tepelné energie mohl zcela libovolně volit dobu odepisování daného majetku.

Posouzení toho, zda účastník řízení v roce 2015 a 2016 uplatňoval v kalkulacích výsledných cen tepelné energie dotčených cenových lokalit v položce „Odpisy“ náklady ekonomicky neoprávněné ve vztahu k majetku odpisovanému od roku 2009, tak musí vycházet z posouzení, zda doba odepisování, na základě níž účastník řízení určil výši účetních odpisů, odpovídala dlouhodobě obvyklé použitelnosti tohoto majetku či nikoliv. V rámci předchozího správního řízení vedeného s účastníkem řízení pod sp. zn. 08360-27/2017-ERU, kde byly rovněž posuzovány odpisy majetku účastníka řízení, nechal správní orgán zpracovat znalecký posudek č. [REDAKCE] ze dne 8. září 2016 (dále jen „znalecký posudek“).

Ze znaleckého posudku vyplývá, že obvyklá doba použitelnosti (životnosti) s přihlédnutím k technické vyspělosti zařízení v případě dotčeného majetku účastníka řízení činí v případě plynových kotlů pro ústřední vytápění 15 let, bytových stanic LOGOthem 20 let, regulace kotlů a kotelen 12 let. V případě, že je výše uvedený majetek evidován jako technologický celek, činí doba odepisování 15 let.

Správní orgán tak na základě nepřímých důkazů podloženými závěrem znaleckého posudku, kdy je na str. 10 zejména uvedeno, že „Na úplný závěr uvádím, že záležitosti odepisování hmotného majetku tepelných zařízení jsem konzultoval s ekonomy firem a společností, provozující hospodářství a všichni odepisují hmotný majetek technologického zařízení – tedy i plynových kotelen v odpisové skupině 3 s dobou odepisování 15 let“ dospěl k závěru, že doba odpisování Technologie A1 (inv. č. 26/840) a Technologie A5 (inv. č. 28/850) měla být 15 let namísto 10 roků, které uplatnil účastník řízení.

Z hlediska ust. bodů (1.1) a (1.2) cenového rozhodnutí č. 7/2008, ve vztahu k majetku odpisovanému od roku 2009, lze přitom zjevně odpisy uplatněné v rámci ceny tepelné energie ve vyšší hodnotě, než odpovídá řádným účetním odpisům příslušného majetku, považovat v daném kalendářním roce za ekonomicky neoprávněné náklady v části, která překračuje hodnotu ročního povoleného účetního odpisu. Odběratelé takto zaplatí vyšší cenu tepelné energie v příslušném kalendářním roce, která neodpovídá podmínkám věcného usměrňování, byť z hlediska dlouhodobého poškození být nutně nemusí, neboť uplatňováním vyšších účetních odpisů se zároveň zkrátí doba odpisování, po níž budou tyto náklady v ceně tepelné energie uplatnitelné.

Pokud by účastník řízení v roce 2015 v cenových lokalitách Gen. Peřiny A1/4 a Gen. Peřiny A5/12 a dále v roce 2016 v cenové lokalitě Gen. Peřiny A5/12 uplatnil odpisy pro majetek „technologie“ podle výše zjištěných skutečností, tedy s dobou životnosti na 15 let, byly by roční odpisy ve výši 156 997 Kč. Účastník řízení však uplatnil roční odpisy pro majetek „technologie“ v jednotlivých cenových lokalitách ve výši 247 269 Kč, tj. s dobou odpisování 10 let.

Z „Protokolu o vyřazení HM“ pod inventárním číslem 26/840, vystaveném dne 18. prosince 2016 je zřejmé, že ke dni 22. srpna 2016 došlo k prodeji technologie tepelných zařízení umístěných v cenové lokalitě Gen. Peřiny A1/4. Odpisy za rok 2016 měly být tedy uplatněny pouze za období od ledna do srpna, tj. za 8 měsíců roku 2016 s uvažovanou dobou životnosti majetku 15 let, což činí u majetku „technologie“ 104 665 Kč.

Rozdíl mezi odpisy uplatněnými účastníkem řízení v kalkulaci výsledné ceny tepelné energie v letech 2015 a 2016 počítající s dobou životnosti 10 let a odpisy vyčíslenými správním orgánem při životnosti majetku 15 let zobrazuje Tabulka č. 1.

Tabulka č. 1

Cenová lokalita	Pořizovací hodnota majetku technologie	Rok pořízení majetku	Použitá doba odpisování v kalkulaci	Výše odpisu uplatněného v kalkulaci	Doba odpisování podle ERÚ	Oprávněný odpis v ceně TE	Zjištěný rozdíl
2015							
Gen. Peřiny A1/4	2 354 941 Kč	2009	10 let	247 269 Kč	15 let	156 997 Kč	90 272 Kč
Gen. Peřiny A5/12	2 354 940 Kč	2009	10 let	247 269 Kč	15 let	156 997 Kč	90 272 Kč
2016							
Gen. Peřiny A1/4	2 354 941 Kč	2009	10 let	123 635 Kč	15 let	104 665 Kč	18 970 Kč
Gen. Peřiny A5/12	2 354 940 Kč	2009	10 let	247 269 Kč	15 let	156 997 Kč	90 272 Kč

S ohledem na výše uvedené je zřejmé, že v letech 2015 a 2016 uplatnil účastník řízení v obou cenových lokalitách neoprávněné odpisy ve vztahu k majetku „technologie“ v celkové výši 289 786 Kč bez DPH.

2. Odpisy u majetku „čerpadlo“

Čerpadlo Grundfos – magna bylo dle „Protokolu o zařazení DHM do užívání“ zařazeno do užívání dne 28. února 2014. Čerpadlo je dle tohoto protokolu součástí majetku tvořícího hmotný majetek technologie A1, umístěného na adrese Gen. Peřiny A1 1292/4, 693 01 Hustopeče.

S ohledem na zařazení „čerpadla“ do užívání v roce 2014, bylo Úřadem použito cenové rozhodnutí č. 2/2013 (pro rok 2015) i cenové rozhodnutí č. 2/2013 se zapracovanými změnami provedenými cenovým rozhodnutím č. 4/2015 (pro rok 2016).

Podle bodu (2.2.1) Přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 2/2013 i cenového rozhodnutí č. 2/2013 se zapracovanými změnami provedenými cenovým rozhodnutím č. 4/2015, jsou povolenými odpisy v ceně tepelné energie účetní odpisy provozovaného majetku nezbytného pro výrobu nebo rozvod tepelné energie, přičemž doba odpisování odpovídá dlouhodobě obvyklé použitelnosti daného majetku podle jiného právního předpisu (zákon o účetnictví), nestanoví-li vyhláška č. 59/2012, o regulačním výkaznictví (resp. následně vyhláška č. 262/2015, o regulačním výkaznictví, minimální dobu odpisování majetku.

Z „Protokolu o vyřazení HM“ pod inventárním číslem 26/840, vystaveném dne 18. prosince 2016 je zřejmé, že došlo k prodeji technologického zařízení kotelny, umístěné v cenové lokalitě Gen. Peřiny A1/4, 1292/4, 693 01 Hustopeče, a to dne 22. srpna 2016. Odpisy za rok 2016 měly tedy být uplatněny pouze za období od ledna do srpna, tj. za 8 měsíců roku 2016 s uvažovanou dobou životnosti majetku 7 let, což činí u majetku „čerpadlo“ 3 192 Kč. Účastník řízení však uplatnil roční odpis za celý rok 2016 (12 měsíců) ve výši 4 788 Kč.

Rozdíl mezi odpisy uplatněnými účastníkem řízení v kalkulaci výsledné ceny tepelné energie v roce 2016 počítající s dobou životnosti 7 let ve výši 4 788 Kč a odpisy vyčíslenými správním orgánem při životnosti majetku 7 let za období od ledna do srpna (8 měsíců) ve výši 3 192 Kč, je uveden v Tabulce č. 2.

Tabulka č. 2

Cenová lokalita	Pořizovací hodnota majetku čerpadlo	Rok pořízení majetku	Použitá doba odpisování v kalkulaci	Výše odpisu uplatňovaného v kalkulaci (rok 2016)	Doba odpisování podle ERÚ	Oprávněný odpis v ceně TE (8 měsíců za rok 2016)	Zjištěný rozdíl v roce 2016
Gen. Peřiny A1/4	33 534 Kč	2014	7 let	4 788 Kč	7 let	3 192 Kč	1 596 Kč

S ohledem na výše uvedené je zřejmé, že v roce 2016 uplatnil účastník řízení v cenové lokalitě Gen. Peřiny A1/4 neoprávněný odpis ve vztahu k majetku „čerpadlo“ ve výši 1 596 Kč bez DPH.

3. Odpisy u majetku „budova“

Z „Protokolů č. 27/850 a č. 25/840 o zařazení HM majetku do užívání“, ze dne 6. února 2009 vyplývá, že v roce 2009 byla zařazena do užívání budova – místnost pro

kotelnu, konkrétně se jedná o místnost velikosti 13,57m² v I. nadzemním podlaží bytového domu, kde je umístěno technologické zařízení - kotelny.

Co se týče posouzení odpisů majetku již odpisovaného účastníkem řízení, tj. pořízeného v roce 2009, je pro posouzení odpisů jak v roce 2015 tak i v roce 2016 nutné aplikovat stejné cenové předpisy, jako v případě odpisu „technologie“, jež je podrobně popsáno v části „1. Odpisy u majetku „technologie“ tohoto rozhodnutí.

Z „Protokolu o vyřazení HM“ pod inventárním číslem 25/840, vystaveném dne 18. prosince 2016 je zřejmé, že k témuž dni došlo k prodeji budovy umístěné v cenové lokalitě Gen. Peřiny A1/4. Odpisy za rok 2016 měly být tedy uplatněny pouze za období od ledna do srpna, tj. za 8 měsíců roku 2016, s uvažovanou dobou životnosti majetku 30 let, což činí u majetku „budovy“ 8 574 Kč bez DPH.

Rozdíl mezi odpisy uplatněnými účastníkem řízení v kalkulaci výsledné ceny tepelné energie v roce 2016, zobrazuje Tabulka č. 3.

Tabulka č. 3

Cenová lokalita	Pořizovací hodnota majetku budova	Rok pořízení majetku	Použitá doba odpisování v kalkulaci	Výše odpisu uplatňovaného v kalkulaci (rok 2016)	Doba odpisování podle ERÚ	Oprávněný odpis v ceně TE (rok 2016)	Zjištěný rozdíl v roce 2016
Gen. Peřiny A1/4	378 273 Kč	2009	30 let	6 431	30 let	8 574 Kč	- 2 143 Kč

Správní orgán uvádí, že si je vědom pravomocného rozhodnutí č. j. 08360-37/2014-ERU, kterým bylo řízení týkající se majetku „budovy“ zastaveno. Avšak s ohledem na skutečnost, že výše odpisu majetku „budovy“ jenž účastník řízení uplatnil tak, jak je uvedeno ve výroku II. písm. a) tohoto rozhodnutí, svědčí ve prospěch účastníka řízení, kdy jim uplatněný odpis ve výši 6 431 Kč, poníží celkový neoprávněný odpis v roce 2016 o 2 143 Kč, nepovažuje správní orgán tento postup v rozporu se zásadou legitimního očekávání. V případě, že by správní orgán v této části řízení zastavil, byla by účastníku řízení kladena za vinu vyšší částka neoprávněných odpisů, než je mu vyčítáno tímto rozhodnutím.

S ohledem na vše výše uvedené je zřejmé, že v roce 2015 uplatnil účastník řízení v obou cenových lokalitách neoprávněné odpisy ve vztahu k majetku „technologie“ ve výši 180 544 Kč bez DPH a v roce 2016 uplatnil účastník řízení neoprávněné odpisy ve vztahu k majetku „technologie“, „nebytový prostor“ a „čerpadlo“ ve výši 108 695 Kč bez DPH, tak jak je uvedeno v Tabulce č. 4.

Tabulka č. 4

Cenová lokalita	Požizovací hodnota majetku	Rok pořízení majetku	Použitá doba odpisování v kalkulaci	Výše odpisu uplatňovaného v kalkulaci	Doba odpisování podle ERÚ	Oprávněný odpis v ceně TE	Zjištěný rozdíl v roce
2015							
Gen. Peřiny A1/4	nebytový prostor	378 273 Kč	2009	30 let	12 861 Kč	30 let	12 861 Kč
	technologie	2 354 941 Kč	2009	10 let	247 269 Kč	15 let	156 997 Kč
	čerpadlo	33 534 Kč	2014	7 let	4 788 Kč	7 let	4 788 Kč
	<i>Celkem</i>				264 918 Kč		174 858 Kč
Gen. Peřiny A5/12	nebytový prostor	378 190 Kč	2009	30 let	12 858 Kč	30 let	12 858 Kč
	technologie	2 354 940 Kč	2009	10 let	247 269 Kč	15 let	156 997 Kč
	<i>Celkem</i>				260 127 Kč		169 855 Kč
2016							
Gen. Peřiny A1/4	nebytový prostor	378 273 Kč	2009	30 let	6 431 Kč	30 let	8 574 Kč
	technologie	2 354 941 Kč	2009	10 let	123 635 Kč	15 let	104 665 Kč
	čerpadlo	33 534 Kč	2014	7 let	4 788 Kč	7 let	3 192 Kč
	<i>Celkem</i>				134 854 Kč		116 431 Kč
Gen. Peřiny A5/12	nebytový prostor	378 190 Kč	2009	30 let	12 858 Kč	30 let	12 858 Kč
	technologie	2 354 940 Kč	2009	10 let	247 269 Kč	15 let	156 997 Kč
	<i>Celkem</i>				260 127 Kč		169 855 Kč

V. III. Vypořádání dalších námitek účastníka řízení

Správní orgán nad vše výše uvedené považuje za nezbytné vypořádat se také s námitkami účastníka řízení, které vznesl v rámci kontroly či správního řízení a které dosud nebyly v tomto rozhodnutí vypořádány.

K námitce účastníka řízení, že ke dni provedení kontroly tj. 31. května 2017, již nebylo středisko 26/840, ke kterému se vážou přestupky ve výroku I. písm. a) a ve výroku II. písm. a) tohoto rozhodnutí, v cenové lokalitě „Hustopeče – Gen. Peřiny A1/4“ v majetku účastníka řízení a nelze tedy zahájit kontrolu majetku, který již není ve vlastnictví kontrolovaného subjektu a nelze zpětně na údajné pochybení uplatnit jakékoliv sankce, správní orgán uvádí následující.

Přestože k zahájení kontroly došlo dne 31. května 2017, byla předmětná kontrola zahájena za účelem prověření uplatňování cenových předpisů v letech 2015 a 2016, kdy správní orgán v roce 2016 přihlédl k prodeji předmětného majetku na základě „Protokolu o vyřazení HM“. Správní orgán považuje tuto námitku za zcela irelevantní, protože v případě že by zastával stejný názor jako účastník řízení, nebylo by nikdy možné provést kontrolu

uplatňování cenových předpisů, a účastníku řízení by se tak naskytla možnost nekontrolovatelně hospodařit s majetkem, a tím i obcházet zákon, např. každoročním prodejem majetku, pořízeném v předchozím roce.

V. IV. Formální a materiální stránka přestupků

Správní orgán v rámci správního řízení zjistil a prokázal, že účastník řízení v kalkulaci výsledné ceny tepelné energie za rok 2015 a 2016 uplatnil a následně též vyúčtoval náklady, které nelze uznat jako ekonomicky oprávněné, neboť požadoval cenu, jejíž výše není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle ust. § 6 odst. 1 zákona o cenách, když v rozporu s ust. bodu (1.1) a (1.2) cenového rozhodnutí č. 2/2013 a ust. bodu (2.2.3) Přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 2/2013 ve spojení s ust. bodu (2.2.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 7/2008 ve vztahu k roku 2015 a ust. bodu (1.1) a (1.2) cenového rozhodnutí č. 2/2013 a ust. bodu (2.2.3) Přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 2/2013 se zapracovanými změnami cenového rozhodnutí č. 4/2015 ve spojení s ust. bodu (2.2.1) Přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 7/2008 ve vztahu k roku 2016, v obou dotčených cenových lokalitách uplatnil neoprávněně odpisy v celkové výši 289 239 Kč.

Jednání účastníka řízení ve vztahu ke každé dotčené cenové lokalitě a každému z kontrolovaných roků bylo správním orgánem posouzeno jako vícečinný souběh stejnorodý 4 přestupků dle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, neboť zahrnutí neoprávněných odpisů do ceny tepelné energie v jednotlivých cenových lokalitách, resp. nedodržení dalších podmínek cenové regulace, způsobilo v každé samostatné cenové lokalitě negativní následek a jedná se tak o samostatné skutky.

Správní orgán má tak za to, že výše uvedeným jednáním tak účastník řízení naplnil formální stránku 4 přestupků dle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedených přestupků.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot.

V souvislosti s tím Úřad uvádí, že věcné usměrňování cen je velmi důležitým nástrojem, jehož smyslem je přesné nastavení pravidel a podmínek věcného usměrňování nastaveného podle přísných kritérií, ke kterým jsou pak dodavatelé při výkonu své podnikatelské činnosti povinni přistupovat s maximální obezřetností a opatrností při jejich dodržování. V případě, že nejsou tyto podmínky a tento postup ze strany dodavatele tepelné energie dodrženy, může mít následně protiprávní jednání výrazný nepříznivý společenský dopad na odběratele. Dodavatelé tepelné energie zabývající se prodejem tepelné energie tak musí bezpodmínečně

dodržovat a také zajistit dostatečnou a odbornou kontrolu před ročním vyúčtováním odběratelům.

Úřad upozorňuje na skutečnost, že základním smyslem cenové regulace tepelné energie je především ochrana odběratelů tepelné energie, když odvětví teplárenství je považováno za tzv. odvětví s přirozeným monopolem, neboť v naprosté většině lokalit zásobovaných systémy centrálního zásobování tepelnou energií má dodavatel tepelné energie monopolní postavení bez možnosti změny způsobu vytápění, aniž by taková změna nevyžadovala významné investice na straně odběratelů tepelné energie.

Z hlediska materiální stránky přestupků je třeba zejména obecně vycházet ze skutečnosti, že každá skutková podstata přestupků implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako přestupek.

Je nutno dále podotknout, že účastník řízení v roce 2015 a v roce 2016 porušil cenové rozhodnutí v několika bodech, když v rozporu s cenovým rozhodnutím č. 7/2008, cenovým rozhodnutím č. 2/2013 a cenovým rozhodnutím č. 2/2013 se zapracovanými změnami provedenými cenovým rozhodnutím č. 4/2015 kalkuloval ceny tepelné energie za rok 2015 a za rok 2016 v obou dotčených cenových lokalitách, neboť do jejich kalkulací zahrnul i ekonomicky neoprávněné náklady, resp. odpisy, a takto kalkulované ceny požadoval po svých tehdejších odběratelích. Jednáním účastníka řízení tak byli poškozeni jeho tehdejší odběratelé, kteří museli za tepelnou energii v roce 2015 a v roce 2016 zaplatit více, než kdyby účastník řízení postupoval v souladu s právními předpisy a nezahrnul do ceny tepelné energie i ekonomicky neoprávněné náklady.

Správní orgán má tak za prokázané, že byly naplněny i materiální stránky všech 4 přestupků dle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, neboť byl narušen zájem společnosti na ochraně odběratelů tepelné energie.

Správní orgán tak vzhledem k výše uvedenému nepochybně zjistil a prokázal, že účastník řízení je odpovědný za spáchání 4 přestupků dle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, kterých se dopustil jednáním popsáním ve výroku I. a II. tohoto rozhodnutí.

V. V. Odpovědnost za přestupky

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 17 odst. 1 zákona o cenách, tedy zda účastník řízení za přestupky neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.

Správní orgán má za to, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možné požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl správní orgán k dispozici, nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení z jeho deliktivní odpovědnosti dle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách. Nicméně žádné okolnosti, které by bylo možné pod toto ustanovení podřadit, účastník řízení v rámci správního řízení (ani v rámci kontroly) neuvedl. Správní orgán má tedy i nadále za to, že pokud by si účastník řízení počínal dostatečně bděle, nedošlo by k porušení vytýkaného ustanovení.

Správní orgán tak na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že se účastník řízení dopustil svým jednáním 4 přestupků ve smyslu ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, a to jednáním popsáním ve výroku I. a II. tohoto rozhodnutí. Z tohoto důvodu přistoupil k uložení správního trestu.

VI. Uložení správního trestu

Ve správním řízení bylo prokázáno, že se účastník řízení dopustil spáchání 4 přestupků dle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, za které Úřad ukládá pokutu.

Takové jednání právní teorie označuje za souběh přestupků, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více přestupků dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh stejnorodý, kdy se pachatel více skutky dopustil opakovaně naplnění téže skutkové podstaty.

Dle ust. § 112 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky se na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přestupky ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. od 1. července 2017, použijí ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, je-li to pro pachatele výhodnější.

Dle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek, resp. správní delikt, uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí i o přestupku.

Jelikož zákon o cenách neumožňuje ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložit pachateli správní trest ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku a ani z povahy provedení vytykaných skutků účastníka řízení tomuto nelze uložit propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, přichází co do druhu správního trestu ukládaného účastníkovi řízení pouze napomenutí či pokuta.

S ohledem na ust. § 18 odst. 3 energetického zákona (jako zvláštního zákona ve vztahu k zákonu o odpovědnosti za přestupky), které upravuje taxativní výčet sankcí, jež je možné uložit za porušení právních předpisů v působnosti Úřadu, a to sankce ve formě pokuty a opatření k nápravě, má správní orgán za to, že správní trest pouze ve formě napomenutí není možné uložit, jelikož by to bylo v rozporu právě s ust. § 18 odst. 3 energetického zákona. Pro úplnost správní orgán uvádí, že i pokud by bylo možné správní trest ve formě napomenutí uložit, v nyní posuzované věci by napomenutí ukládáno nebylo, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Správní orgán proto s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit správní trest ve formě pokuty. V případě nastavení kratší doby odpisování lze obtížně identifikovat přímé poškození odběratelů tepelné energie a majetkový prospěch účastníka řízení. Při zjišťování rozsahu poškození odběratelů je v tomto případě třeba zohlednit skutečnost, že nastavením kratší doby odpisování sice vedlo k navýšení ceny tepelné energie v kontrolovaných letech, ale v konečném důsledku byly dané náklady uhrazeny odběrateli tepelné energie dříve a cena tepelné energie po skončení, byť nesprávného odpisování, by měla odpovídajícím způsobem poklesnout. Z dlouhodobého

pohledu k přímému poškození odběratelů tedy nedošlo a nepřiměřený majetkový prospěch účastníka řízení nelze identifikovat. Současně správní orgán přihlédl k tomu, že vytýkané pochybení se týká Kalkulace výsledné ceny tepelné energie za rok 2015 a 2016. V důsledku případného uložení povinnosti úpravy kalkulace za rok 2015 a 2016 by bylo nezbytné upravit rovněž kalkulace ceny tepelné energie za roky následující a požadovat po odběratelích doplatek ceny tepelné energie, což nejvíce jako vhodné řešení.

Pro zodpovězení hmotněprávní otázky, jak postihnout delikventa, který se několika skutky dopustil více přestupků, nedává zákon o cenách žádnou odpověď a není tedy zřejmé, podle které z rovnorodých právních zásad zákonodárce zamýšlel postupovat, zda podle zásady kumulativní, asperační nebo absorpční. Lze však lehce dovodit, že uložení pokuty za každý skutek izolovaně posuzovaný by mohlo vést ke zcela absurdním důsledkům, kdy by bylo možno jednomu účastníkovi řízení uložit desítky pokut; takovou možnost považuje Úřad za odporující smyslu a účelu zákona. Mlčení zákonodárce o tom, jak právně posoudit souběh přestupků, tedy v žádném případě nelze řešit ve prospěch zásady sčítací, která je jen jednou z rovnocenných právních zásad, užívaných právními řády pro řešení takových případů. Pro její upřednostnění není žádný faktický ani právní důvod.

Dle ust. § 41 odst. 1 zákona odpovědnosti za přestupky, se za více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný.

Ve svých důsledcích to znamená, že správní orgán v uvedeném případě vysloví vinu za všechny sbíhající se přestupky, ale sankci (pokutu) uloží ve výměře ustanovení vztahujícího se na ten ze sbíhajících se přestupků, který je nejpřísněji postižitelný, a pokud je u sbíhajících se přestupků stanovena sankce shodná, uloží jedinou sankci ve výměře podle nejzávažnějšího z nich.

Správní orgán prokázal, že se účastník řízení dopustil spáchání 4 přestupků, a to přestupků podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách. Správním orgánem bylo prokázáno, že účastník řízení v roce 2016 zahrnul v cenové lokalitě „Gen Peřiny A1/4“ ekonomicky neoprávněný náklad u majetku „čerpadlo“ v celkové výši 1 596 Kč bez DPH (viz. Tabulka č. 2) a tento požadoval v cenách tepelné energie v roce 2016 po svých tehdejších odběratelích. Tento náklad správní orgán sice považuje za nepřiměřený majetkový prospěch získaný na úkor odběratelů tepelné energie (který je možno obecně považovat za závažnější, než náklad bez nepřiměřeného majetkového prospěchu získaného na úkor odběratelů tepelné energie), avšak s ohledem na uplatnění výše odpisu v témže roce u majetku „budova“, kdy účastník řízení uplatnil odpis ve výši 6 431 Kč, namísto odpisu ve výši 8 574 Kč, a tím se účastník řízení poškodil o zjištěný rozdíl ve výši 2 143 Kč (a tehdejší odběratele tepelné energie zvýhodnil, viz Tabulka č. 3), došel správní orgán k závěru, že k nepřiměřenému majetkovému prospěchu prakticky nedošlo a proto při určování závažnosti jednotlivých přestupků postupoval správní orgán tak, jak je následně uvedeno.

Jako nejzávažnější správní orgán vyhodnotil jednání účastníka řízení specifikované ve výroku I. písm. a) tohoto rozhodnutí s ohledem na délku trvání přestupku, kdy fakturu za dodávku tepelné energie za období 2015 vystavil odběrateli až dne 29. února 2016, kdežto u ostatních přestupků byly tyto faktury vystaveny v kratším časovém rozmezí za uplynulý rok.

Za přestupek dle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách se dle ust. § 16 odst. 4 písm. b) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, uloží pokuta ve výši jedno až pětinásobku nepřiměřeného majetkového prospěchu, jde-li vyčíslit, zjištěného za kontrolované období, nejvýše za dobu jeho posledních 3 let, nebo do 1 000 000 Kč, je-li výše nepřiměřeného majetkového prospěchu nižší než 1 000 000 Kč.

Dle ust. § 2 odst. 5 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů nepřiměřený majetkový prospěch získá prodávající, jestliže prodá zboží za cenu zahrnující neoprávněné náklady nebo nepřiměřený zisk získaný na základě uplatnění vyšší ceny prodeje oproti obvyklé ceně, v případě zneužití výhodnějšího postavení na trhu, vyšší než maximální nebo pevnou úředně stanovenou cenu, nebo vyšší, než by odpovídalo pravidlům cenové regulace.

Je potřeba v tomto ohledu nicméně poukázat na to, že v daném případě při odpisování daného majetku nelze majetkový prospěch prokázat, neboť dochází pouze k jinému rozložení odpisování v čase. Poškození odběratelů tak spočívá v tom, že celý náklad se promítl do ceny tepelné energie po kratší období, na druhé straně pak musí být cena tepelné energie pro následující roky o tento již uhrazený náklad nižší.

V případě, kdy nelze majetkový prospěch prokázat, pak je sankce za porušování cenových předpisů stanovována v souladu s ust. § 16 odst. 4 písm. c) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů. Přitom platí, že za přestupek podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách lze uložit pokutu až do výše 10 000 000 Kč, jestliže výši nepřiměřeného majetkového prospěchu nelze zjistit.

Správním orgánem bylo prokázáno, že účastník řízení zahrnul do výsledné ceny tepelné energie za rok 2015 v cenové lokalitě „Hustopeče – Gen. Peřiny A1/4“ ekonomicky neoprávněné náklady (odpisy) v celkové výši 90 272 Kč a tuto požadoval po svých odběratelích.

Správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty za přestupek dle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 17 odst. 2 zákona o cenách k závažnosti přestupku, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl přestupek spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k době trvání a k osobě pachatele.

Vzhledem k výše uvedenému správní orgán nejprve posuzoval otázku závažnosti přestupku. Neoprávněně navýšená částka účastníkem řízení představuje sumu, kterou byli odběratelé tepelné energie povinni v důsledku protiprávního jednání účastníka řízení při vyúčtování zaplatit. Toto jednání je nutno považovat za poškození odběratelů tepelné energie v kontrolovaném roce 2015 v uvedené cenové lokalitě a za následek protiprávního jednání účastníka řízení (přestože z dlouhodobého hlediska k poškození nedošlo, jak bylo popsáno výše). S ohledem na výši tohoto poškození správní orgán konstatuje, že tato okolnost závažnost přestupku zvyšuje.

Správní orgán také posuzoval otázku způsobu spáchání přestupku ze strany účastníka řízení. Úřad není přesně schopen určit, zda zahrnutí ekonomicky neoprávněných nákladů do výsledné ceny tepelné energie bylo ze strany účastníka řízení účelovým porušením právní povinnosti, či se jednalo o porušení v důsledku nedbalosti způsobené například nedůkladnou účetní kontrolou výsledné ceny tepelné energie za rok 2015. Vzhledem ke skutečnosti,

že správní orgán při posuzování způsobu spáchání přestupku nedošel k jednoznačnému a prokazatelnému závěru, přihlížel při výměře výše pokuty k této skutečnosti k jako polehčující okolnosti.

Správní orgán dále posuzoval otázku, zda výše uvedené protiprávní jednání bylo způsobeno aktivním konáním nebo opomenutím ze strany účastníka řízení, přičemž správní orgán dospěl k názoru, že byl tento protiprávní stav nepochybně vyvolán aktivním konáním, a to vyúčtováním ceny tepelné energie odběratelům, jejíž kalkulace neodpovídala podmínkám věcného usměrňování cen ve smyslu ust. § 6 zákona o cenách. Lze si však jen těžko představit, že by kalkulace ceny tepelné energie byla tvořena jinak (a to např. opomenutím), proto k této skutečnosti správní orgán taktéž nepřihlédl.

V neposlední řadě se správní orgán zabýval také zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. Vzhledem k výše uvedenému bylo prokázáno, že protiprávní jednání ze strany účastníka řízení bylo dokonáno okamžikem zahrnutí ekonomicky neoprávněných nákladů ve výši 90 272 Kč bez DPH do kalkulace výsledné ceny tepelné energie za rok 2015 a následným předložením k úhradě příslušným odběratelům v rámci vyúčtování ceny tepelné energie za rok 2015. Protiprávní stav vyvolaný účastníkem řízení právně trval až do 12. prosince 2017, tj. do dne předcházejícího zahájení tohoto správního řízení, neboť účastník řízení své pochybení nenapravit. K této skutečnosti správní orgán přihlédl jako k přitěžující okolnosti.

Jako k přitěžující okolnosti správní orgán přihlédl ve smyslu ust. § 40 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky ke skutečnosti, že se účastník řízení dopustil vytýkaného přestupku v souběhu s dalšími 3 přestupky.

Co se týče osoby pachatele přestupku, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008-133), z nichž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Při ukládání pokuty za porušení cenových předpisů nejsou podle zákona o cenách kritériem při určení výměru pokuty osobní a majetkové poměry pachatele, nicméně podle výše uvedeného rozsudku Nejvyššího správního soudu by měl k těmto poměrům správní orgán přihlédnout, což také správní orgán činí.

V souvislosti s výše uvedeným se tedy správní orgán při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Úřad se tedy také zabýval otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Správní orgán přitom vycházel z výkazu zisků a ztrát, které účastník řízení předložil v rámci správního řízení, kdy:

- za období roku 2016 vykázal účastník řízení provozní výsledek hospodaření ve výši 65 000 Kč, výsledek hospodaření před zdaněním 6 000 Kč a tržby ve výši 11 089 000 Kč,
- za období roku 2017 (k 30. listopadu) vykázal účastník řízení provozní výsledek hospodaření ve výši 78 000 Kč, výsledek hospodaření před zdaněním 35 000 Kč a tržby ve výši 1 189 000 Kč.

Konkrétní forma postihu a jeho výše musí působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je dle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. dubna 2015, č. j. 4 As 236/2014-85, vyplývá, že ani záporný výsledek hospodaření by nebyl překážkou pro uložení pokuty a neznamenal by ani, že uložená pokuta je likvidační. Je totiž třeba hodnotit celkovou situaci účastníka řízení, jakožto právnické osoby (jeho celkový příjem a hmotný majetek).

Vzhledem k výše uvedenému a na základě zohlednění všech otázek a okolností daného případu, dále pak s přihlídnutím ke všem polehčujícím i přitěžujícím okolnostem a majetkovým poměrům účastníka řízení, byla úhrnná pokuta uložena tak, jak je uvedeno ve výroku III. tohoto rozhodnutí, tj. v dolní polovině zákonné sazby dle ust. § 16 odst. 4 písm. c) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.

Při stanovení výše pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona ze strany účastníka řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je třeba uvést, že účastník řízení je již sice evidován v rámci správního řízení sp. zn. 08360/2014-ERU, za porušení totožných ustanovení zákona o cenách ve věcné působnosti Úřadu, kde mu rozhodnutím č. j. 08360-37/2014-ERU ze dne 21. listopadu 2016, jež nabylo právní moci dne 15. února 2017, byla uložena pokuta ve výši 150 000 Kč avšak ve správním řízení bylo prokázáno, že účastník řízení spáchal projednávaný přestupek dne 29. února 2016, tedy ještě před tím, než byl potrestán za předcházející protiprávní jednání. Jednání, kdy pachatel spáchal dva nebo více trestných činů dříve, než byl

pro některý z nich odsouzen, je právní teorií označováno jako souběh. V tomto případě se jednalo o souběh vícečinný stejnorodý, neboť se účastník řízení dopustil několika skutky naplnění téže skutkové podstaty.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 57/2004-54 vyplývá, že při souběhu více správních deliktů je analogické použití zásady absorpční dle ust. § 12 odst. 2 zákona o přestupcích přípustné, nestanoví-li příslušný právní předpis jinak. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 28/2009-62 pak vyplývá, že nevede-li správní orgán v rozporu s ust. § 57 odst. 1 zákona o přestupcích, společné řízení o více přestupcích téhož pachatele, není takový postup vadou řízení, je-li z odůvodnění následného rozhodnutí zřejmé, že ve věci byla aplikována zásada absorpční, zakotvená v ust. § 12 odst. 2 citovaného zákona pro ukládání trestu za souběh přestupků. Tento závěr lze pak použít i při trestání přestupků. Vzhledem k výše uvedenému je nutné i v tomto projednávaném případě analogicky použít zásadu absorpce.

Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil úhrnnou pokutu za použití zásady absorpce pouze ve výši, jak je uvedeno ve výroku III. tohoto rozhodnutí, tj. u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného zákonem o cenách a též energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VII. Náklady řízení

Souběžně je výrokem IV. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je dle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka částku ve výši 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Lenka Ferenz, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava